

Съобщение за пресата

Люксембург, 9 декември 2020 г.

Съществува риск кризата поради COVID-19 да доведе до задълбочаване на икономическите различия между държавите от ЕС

Според Европейската сметна палата ранните мерки, предприети от ЕС и неговите държави членки за противодействие на икономическите щети от пандемията от COVID-19, са спомогнали да се запазят работни места и предприятия. Одиторите обаче отбелязват, че съществува риск разликите в тежестта на пандемията в отделните държави членки и в капацитета им да подкрепят своите икономики да доведат до задълбочаване на икономическите различия между тях. Те също така разглеждат предложените понастоящем финансови действия на ЕС в отговор на кризата като възможност да се популяризират приоритетите на ЕС и да се обмислят дългосрочни подобрения за засилване на икономическата координация между държавите членки. Същевременно одиторите отбелязват рисковете и предизвикателствата, свързани с изпълнението и координацията на тези мерки.

В отговор на икономическото сътресение, причинено от пандемията от COVID-19, държавите членки приеха широк набор от фискални мерки за подкрепа на своите икономики. През юли стойността на приетите 1 250 мерки възлизаше на около 3,5 трлн. евро или 27 % от brutния вътрешен продукт (БВП) на ЕС-27. Схемите за запазване на работни места и ликвидната подкрепа съставляваха основната част от мерките, които до момента са ограничили в значителна степен съкращенията. Тези национални фискални мерки обаче значително ще повишат бюджетните дефицити и равнищата на публичния дълг на държавите. Освен това техният размер и състав отразяват относителното благосъстояние на държавите членки, а не колко сериозно те са били засегнати от кризата. Одиторите предупреждават също за риск от увеличаване на икономическите различия между държавите членки и от нарушаване на тяхната равнопоставеност.

„Мерките на държавите членки в отговор на кризата спасиха работни места и предприятия, но те неизбежно водят до увеличаване на бюджетните дефицити. Одиторите смятат, че съществува риск това да намали икономическото сближаване през следващите години“, заяви Илдико Гал-Пелц, членът на ЕСП, отговарящ за прегледа.

Настоящото съобщение за пресата има за цел да представи основните послания на прегледа, изготвен от Европейската сметна палата. Пълният текст на документа е публикуван на eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

„Завръщането към сега действащите фискални правила или създаването на нови правила, без това да възпрепятства възстановяването или устойчивостта на дълга след пандемията, ще бъде предизвикателство за управлението на ЕС.“

ЕС реагира чрез бързо разгръщане на гъвкава икономическа координация. Това позволи на държавите членки да смекчат възникващата икономическа криза чрез фискални стимули, временна държавна помощ и временно отменяне на бюджетните тавани („клауза за дерогация“). ЕС също така мобилизира наличните средства и създаде нови предпазни мрежи за предприятията, правителствата и служителите. В края на август 2020 г. обаче не бяха извършени големи по размер плащания.

Освен това през юли 2020 г. Европейският съвет одобри програмата на ЕС Next Generation EU на стойност 750 млрд. евро, с която да бъде подкрепен процесът на устойчиво и стабилно възстановяване. Така заедно със следващия 7-годишен бюджет финансовата подкрепа от ЕС ще възлезе на 1,8 трлн. евро. Одиторите предупреждават обаче, че няма гаранция, че тези мерки ще стимулират устойчивия растеж и ще засилят сближаването между държавите членки. Ефективността на подкрепата ще зависи в решаваща степен от това колко добре е насочена към щетите от кризата и доколко ще увеличи капацитета на държавите членки да подкрепят собствените си икономики и да прилагат новите мерки по подходящ начин.

Обща информация

Прогнозите са БВП на ЕС-27 да се свие със 7,4 % през 2020 г. и е възможно през 2021 г. да не се върне към равнището преди кризата. Това поражда риск от значително увеличаване на случаите на несъстоятелност и съкращаване на работни места. Има вероятност почти никоя от 27-те държави членки да не спази ограничението за дефицита в ЕС в размер на 3 % от БВП през 2020 г.

Европейската сметна палата (ЕСП) публикува днес преглед № 6/2020 „*Рискове, предизвикателства и възможности на мерките на икономическата политика на ЕС в отговор на кризата поради COVID-19*“. Прегледът понастоящем е на разположение на английски език на нашия уебсайт: eca.europa.eu; други езикови версии ще бъдат добавени скоро. През януари 2021 г. ще бъде публикуван преглед на действията на ЕС в областта на общественото здравеопазване за справяне с COVID-19. ЕСП реши да започне и двата прегледа през пролетта на 2020 г., скоро след началото на пандемията.

Лице за контакт в пресслужбата: Damijan Fišer — Ел. поща: damijan.fiser@eca.europa.eu
Моб. тел.: (+352) 621 552 224